

● تحلیل‌ها و گزارش‌ها

متن سخنرانی وزیر امور خارجه در "دهمین

همایش بین‌المللی خلیج فارس"

راهکارهایی که ارایه خواهید فرمود، بیش از پیش شاهد ذوب‌شدن یخ‌های باقی‌مانده‌ی بی‌اعتمادی میان ملل منطقه و جهان باشیم.

حضار محترم،

امروزه ما شاهد تحولاتی ژرف و مسایلی جدید در عرصه‌ی بین‌المللی می‌باشیم. روند جهانی‌شدن اقتصاد، فرهنگ و سیاست، چالش‌ها و فرصت‌های جدیدی را رویاروی ملل جهان و منطقه قرار داده است. امکان سرعت‌بخشیدن به گسترش روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی، ایجاد شبکه‌های اطلاع‌رسانی، سرمایه‌گذاری مشترک، گسترش توریسم و به‌طور کلی شکل‌دهی به نوعی هویت همه‌جانبه‌ی منطقه‌ی، ازجمله فرصت‌هایی است که روند جهانی‌شدن پدید آورده است. از طرف دیگر، مسایلی از قبیل

میهمانان گرامی

اندیشمندان عالی‌قدر

حضار محترم،

برای این‌جانب مابه‌ی بسی خرسندی

است که در این روزهای آغازین هزاره‌ی جدید میلادی در جمع شما اندیشمندان، پژوهشگران و حضار محترم حضور می‌یابم. امیدوارم هزاره و سده‌ی جدید میلادی برای تمامی ملل منطقه و جهان سرشار از تفاهم و همکاری باشد و هم‌چون قرن گذشته شاهد جنگ و خونریزی در میان مردم منطقه و جهان نباشیم.

اطمینان دارم که شما اندیشمندان و

پژوهشگران سهم به‌سزایی در افزایش همکاری و تفاهم که هم‌اکنون در تمامی مناطق جهان، ازجمله مناطق حساس و راهبردی خلیج فارس، شاهد آن هستیم، داشته و دارید. امیدوارم با

حضور هرچه نیرومندتر در عرصه‌ی جهانی راه همگرایی و در برخی موارد ادغام را در پیش گرفته‌اند. نیاز به در پیش‌گرفتن چنین راهی از سوی کشورهای منطقه‌ی خلیج فارس نیز شدیداً احساس می‌شود. در این خصوص جمهوری اسلامی ایران از ایجاد یک چارچوب اقتصادی مشترک به منظور افزایش پیوند میان اقتصادهای منطقه از طریق توسعه‌ی شبکه‌های مواصلاتی، افزایش مبادلات فنی و خدماتی و اجرای پروژه‌های اقتصادی و صنعتی مشترک حمایت می‌نماید.

خانم‌ها و آقایان،

از نظر فرهنگی نیز ما با چالش‌های جدی مواجهیم. پیشرفت سریع فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات به همان اندازه بر سرعت تأثیرپذیری فرهنگی از خارج افزوده و این امر می‌تواند با فرسایش هویت فرهنگی، از انسجام درونی کشورهای کاسته و موجب بی‌ثباتی سیاسی و اجتماعی گردد و این چالشی برای تمامی کشورهای منطقه محسوب می‌شود. چالش جدی دیگر در این زمینه در برابر کشورهای جهان سوم و به‌ویژه کشورهای اسلامی، مقابله با حق فرهنگی ملت‌هاست که تلاش همه‌جانبه‌ی همه‌ی اقشار مردم در این

آلودگی محیط زیست، جنایات سازمان‌یافته، تروریسم، قاچاق مواد مخدر، مهاجرت غیرقانونی از جمله چالش‌های روند جهانی شدن است که مقابله با آنها تنها با بهره‌گیری از فرصت‌ها امکان‌پذیر می‌باشد.

تجربه‌ی بحران اقتصادی شرق آسیا و تحولات سیاسی-اجتماعی بعد از آن نه تنها حاکی از آسیب‌پذیری متقابل کشورهاست، بلکه پیوند عمیق میان مسایل سیاسی، اجتماعی و اقتصادی و گسترش بی‌ثباتی از یک حوزه به حوزه‌ی دیگر را نشان می‌دهد. این تجربه به ما می‌آموزد که در دنیای وابستگی متقابل، آسیب‌پذیری متقابل نیز وجود دارد و دولت‌ها و ملت‌ها به سادگی نمی‌توانند نسبت به تحولات پیرامون خود بی‌تفاوت باشند. منطقه‌ی خلیج فارس نیز از این قاعده مستثنی نیست و مردم این منطقه نمی‌توانند نسبت به چالش‌ها و فرصت‌های ناشی از جهانی‌شدن حساسیت عمیق و توجه جدی نداشته باشند. لذا تلاش برای افزایش هماهنگی میان سیاست‌های اقتصادی کشورهای منطقه به منظور مقابله با چالش‌های جهانی موجود و هم‌چنین گسترش روابط بازرگانی و بهبود رفاه کشورهای ساحلی خلیج فارس از اهمیت حیاتی برخوردار است. امروزه اقتصادهای قوی جهان به منظور

نقوذ این کشورها و دامن زدن به اختلاف‌های منطقه‌یی منجر شده است.

در این خصوص، جمهوری اسلامی ایران معتقد است که امنیت منطقه‌یی تنها از طریق نهادینه‌سازی فرآیند تنش‌زدایی و اعتمادسازی و تقویت فرهنگ گفت و گو و مفاهمه و با حضور کلیه کشورهای خلیج فارس امکان‌پذیر است. تنها از این طریق است که می‌توان مانع از بروز هرگونه اختلاف جدی در آینده شد. زیرا هیچ مشکلی وجود ندارد که نتوان آن را با درایت و حسن‌نیت حل و فصل نمود.

از نظر منطقه‌یی امروز شاهد به ثمر رسیدن ابعادی از سیاست تنش‌زدایی دولت جناب آقای خاتمی هستیم. روابط جمهوری اسلامی ایران و کشورهای منطقه به بالاترین سطح خود در سال‌های اخیر رسیده و حاصل آن افزایش همکاری به‌ویژه در زمینه نفت بوده که تمامی کشورهای منطقه از آن منتفع گردیده‌اند. این امر نشانگر آن است که افزایش همکاری به سود تمامی کشورهای منطقه است و اختلاف‌های جزئی موجود نیز تنها در سایه‌ی همکاری مداوم و نهادینه‌شده قابل حل و فصل می‌باشد.

در حال حاضر زمینه‌های بسیار مناسب

کشورها به‌ویژه دانشمندان و فرهیختگان را می‌طلبید.

خوشبختانه وجوه مشترک تاریخی و فرهنگی میان مردم ساکن در پیرامون خلیج فارس، زمینه‌ی دست‌یابی به تفاهم و همکاری را تسهیل نموده است. از این نظر افزایش ارتباط میان جوامع مدنی و بخش‌های فرهنگی کشورهای منطقه در قالب همکاری‌های علمی، دانشگاهی و هنری می‌تواند مردم منطقه را از توانمندی بیشتری برای مقابله با چالش‌های فرهنگی فرامنطقه‌یی برخوردار سازد.

از نظر سیاسی- امنیتی، حیاتی‌بودن امنیت در این آبراه حیاتی به‌ویژه برای کشورهای ساحلی غیرقابل انکار است. خرید امنیت از طریق انباشت تسلیحات و یا اتکا به قدرت‌های خارجی دو سیاستی است که سابقه‌ی دیرینه‌یی در منطقه‌ی خلیج فارس دارد. اما تجربه نشان می‌دهد که هیچ‌یک از این دو سیاست نتوانسته امنیت کشورهای منطقه را تأمین نماید. انباشت تسلیحات به مسابقه‌ی تسلیحاتی منجر شده و با تحمیل هزینه‌های سنگین بر اقتصاد منطقه و کمک به بی‌ثباتی اقتصادی و سیاسی، عملاً امنیت‌زدایی خود را به اثبات رسانده است. خرید امنیت با تکیه بر قدرت‌های خارجی نیز عملاً به افزایش حضور و

می‌باشیم. ما معتقدیم که در این آغازین روزهای هزاره‌ی جدید میلادی، همه‌ی مردم جهان و به خصوص کشورهای مسلمان منطقه می‌توانند با همکاری و تعاون به حل معضلات باقی مانده از قرن پیش در افغانستان، عراق، چین، فلسطین و کوزوو کمک نمایند.

اندیشمندان محترم،

همکاری پایدار مستلزم همفکری پایدار است و دست‌یابی به این مهم میسر نخواهد شد مگر با تلاش بی‌وقفه‌ی شما متفکرین و پژوهشگران. شما به عنوان عناصر فرهیخته و فرهنگساز، هادیان واقعی جامعه هستید و می‌توانید نقش به‌سزایی در ایجاد تفاهم و تقرب آرا میان نخبگان سیاسی و اقتصادی منطقه و جهان و ایجاد تصویری مثبت در اذهان عمومی مردم نسبت به یکدیگر ایفا نمایید. جمهوری اسلامی ایران نیز با برگزاری چنین نشست‌هایی مجدانه از چنین تلاشی حمایت می‌کند و ما امیدواریم که بیش از پیش شاهد حاکمیت فرهنگ گفت و گو در سطح منطقه و جهان باشیم.

آرزو دارم که این اجلاس بتواند گامی به یاد ماندنی در افزایش اعتماد و همکاری بی‌اری مقابله با چالش‌های فراروی بشریت، باشد. در

و مساعدی برای همکاری‌های اقتصادی و اجتماعی در سطح منطقه وجود دارد. ازجمله می‌توان به همکاری کشورهای ساحلی در زمینه‌ی حفظ محیط زیست خلیج فارس، توسعه‌ی شبکه‌ی خطوط راه‌های دریایی، هوایی و زمینی، گسترش همکاری‌های تجاری، بهره‌برداری از امکانات موجود در مناطق آزاد، افزایش تماس‌های مردمی و گسترش توریسم اشاره کرد.

به‌عنوان وزیر امور خارجه‌ی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌دارم که ما از هرگونه همکاری که بتواند به بهبود وضعیت مردم کشورهای ساحلی و گسترش روح تفاهم در منطقه کمک نماید، استقبال می‌کنیم.

همگام و هماهنگ با سیاست‌های منطقه‌یی ما، گفت‌وگوی تمدن‌ها و تشنج‌زدایی دو پایه‌ی اصلی سیاست جمهوری اسلامی ایران در عرصه‌ی بین‌المللی می‌باشند. پی‌گیری این سیاست‌ها تاکنون به گسترش مناسبات ایران با همه‌ی کشورهایایی که خواهان روابط برابر و متوازن با ما هستند انجامیده است. برای مثال روابط جمهوری اسلامی ایران با کشورهای اروپایی به بالاترین سطح خود در بیست سال گذشته رسیده و در سایر مناطق نیز شاهد فهم روزافزونی از سیاست‌های بین‌المللی ایران

صمیمانه در مسیر تحقق سیاست‌های تنش‌زدایی و افزایش تفاهم و همکاری میان ساکنان منطقه و جهان خواهد بود.

عصر جهانی شدن، گفت‌وگو و تنش‌زدایی ابزارها و راهکارهای لازم را برای بهره‌برداری از فرصت‌ها و مقابله با چالش‌ها در اختیار ما قرار می‌دهد. مطمئنم که به یاری پروردگار، این کنفرانس، جمعی فاضلانه برای گفت‌وگوهای

پښتونستان د علومو او انساني مطالعاتو د پوهنتون
پرتال جامع علومو انساني